

Anordning vid ett staket ⁽¹⁾ av stolpar ⁽⁴⁾, t ex störrar och långsträckta element ⁽¹⁵⁾ t ex slanor.

Teknikens ståndpunkt samt aktuell bakgrund

Förekommande staket av störrar och slanor utgöres företrädesvis av traditionella gårdsgårdar. De är miljömässigt omtyckta och intresset för inhägnader av denna typ helt i trämaterial är stort och ökande, nu även i villaområden. Traditionella inhägnader av störrar och slanor, t ex gårdsgårdar, uppvisar dock en rad brister och nackdelar:

1. Upplägget av slanor i längdled förutsätter att störrar parvis kan slås ner i mark på ett förutbestämt väl avvägt inbördes avstånd med våningsvisa sammanbindningar, vanligtvis av vidjor som upplägg för slanorna. Störrarnas parvisa nedslagning och förankring i marken i upprätt läge och utan slagyta förutsätter att markens beskaffenhet inte hindrar då störrarnas spetsdel av trä, lätt tar skada och vanligtvis ej heller förmår förskjuta t ex stenar åt sidan. Detta innebär att avvikelser från uppgjorda tomtgränser ofta måste göras och godtas vid staketets framdragning. Detta kan möjligen godtas utmed lantegendomar, men är oacceptabelt som ägo gräns i villabebyggelse och oestetiskt utmed noga utstakade tomtgränser.
2. De i mark nedslagna störrarnas träändar utgör de traditionella staketens svagaste del genom sin utsatthet för bl a markröta. Tryckimpregnerade störrar används inte av tradition inom nämnda stakettyper och är även oacceptabelt ur miljösynpunkt. Nerfallna eller starkt lutande gårdsgårdar är en vanlig företeelse, särskilt om ett regelbundet underhåll försummas och nödvändigheten av komplettering med sidostöttor förbises som utgör besvärande hinder vid passage utmed och vid gräsklippning.
3. En uppenbar nackdel med gårdsgårdar av störrar och slanor är begränsningen att bygga upp dem höga nog för att hindra rådjur och annat vilt att ta sig in på tomten. Rådjur, som förekommer i allt större antal - vilket i sig är positivt - förorsakar dock stor förödelse inne på många tomter. S.k. raftehägn (=vertikalt och i rad tätt nerslagna långa störrar), som föreslås och är ett högt alternativ till traditionella låga gårdsgårdar, kräver dock, liksom plank, medgivande av grannar samt bygglov.
4. Möjligheten att enkelt kunna öppna inhägnaden var som helst utmed hela dess längd för fri genomgång och transport med t ex skottkärra föreligger ej heller,
5. Byggande av en gårdsgård kräver erfarenhet och särskilda fackkunskaper varför gör-det-självsbyggen sällan förekommer i samband med sådana konstruktioner.
6. Utöver gårdsgårdens behov av underhåll, så är möjligheter till komplettering och efterjustering under uppbyggnaden och senare starkt begränsade. En vågrät anpassning vid varierande marknivåer kan inte heller göras.
7. Den traditionella gårdsgården kräver tillgång till långa slanor, vilka i bästa fall kan tillgodoses på plats i en hantverksmässig arbetsinsats vid en tänkbar tillgång på lämplig skogsråvara i närområdet. Detta omöjliggör en rationell och på standardkomponenter uppbyggd produktion och lagerföring. Den vanliga lutande uppbyggnaden med långa slanor innebär också att flertalet störrar hamnar i direkt markkontakt med stor risk för rötangrepp.

8. Hörn och andra anslutningar i olika vinklar mellan längder av gårdgårdar är komplicerat att utföra på ett ändamålsenligt sätt.

Föredragen utföringsform fig 3

Exempel visas här på uppfinningens fördelar med lösningar på ovannämnda problem och nackdelar, som härmed möjliggöres.

De hopmonterade störpåret kan med fördel fällas ner mot marken för god neddrivning med slagverktyg i marken. Det är dessutom enbart frågan om en spets, som med fördel kan tillverkas i hårt träslag, t ex ek. Kravet på god överensstämmelse, bl a rakhet, är ett krav för staket som godtagbar tomtgränsmarkering. Detta kan alltså uppnås, även med naturmaterial, genom uppfinningens konstruktion inkl justerbarhet: Efter neddrivningen kan störpåret således vid viss sned neddrivning på grund av t ex stenar, resas upp i ett noggrant vertikalt läge och därefter fixeras i detta läge genom åtdragning av bultförbanden i lederna (5) och (6). Efterjusteringar är också möjliga, Stolparnas nedre delar i och nära mark kan vid behov även enkelt bytas ut.

Uppläggen för de längsgående slanorna (15) kan utgöras av parvisa steghalvor (a) i standardmått sammanhållna med en skruv (b) mellan störrarna, vilket innebär att de kan klämmas fast på varierande stördimensioner på önskad höjd och önskat avstånd. Alla kan därigenom vid behov enkelt justeras på många olika sätt enl nedan. Infästningssättet, med en centralt mellan störrarna positionerad skruv, innebär också en enkel lösning för dessa åtgärder och en säkerhet genom att den därvid erhållna fjädrade inspänningen vidmakthåller en förmåga att flexibelt, oberoende av varierande stördimensioner, genom detta inspänningssätt kunna kompensera för trämateriallets måttvariationer i torrt resp fuktigt tillstånd. En rad variationer i utformningen är alltså möjlig allt ifrån en gles, öppen och väl genomsiktig höjd utan krav på bygglov samt tillräcklig för att hindra t ex inhopp av rådjur och olika grad av täthet för att hindra att t ex rådjur kryper emellan. Även olika grad av snedställning av slanorna för gårdsgårdsliknande utseende är också möjlig enl t ex streckprickmarkeringen (c).

En viktig tillämpning är att också enkelt kunna placera och justera uppläggen horisontellt i förhållande till varandra och till raden av upplägg och slanor i staketets längdled, oavsett höjdvariation i mark eller utförda islagingsdjup.

Slanorna (15) kan enkelt och friktionsfritt förskjutas i sidled för önskade öppningsmöjligheter för passager varhelst man önskar utmed inhägnadens hela längd. Vid gräsklippning kan vidare god tillgänglighet åstadkommas genom att nedersta slanorna placeras på en för gräsklipparen anpassad fri höjd eller genom att de lyfts upp momentant av gräsklipparens front eller eljest relativt enkelt kan lyftas upp manuellt.

Föreliggande stör- och slanstaket enligt uppfinningen utgör, genom sin standarduppbyggnad form, enkel- och justerbarhet, en lämplig gör-det-själ-v-produkt i en enhetlig och kompakt byggsats inkl monteringsanvisning.